

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

10 листопада 2022 р.

Київ

№ 247-р

Про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції
та накладення штрафу

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої сфери, фармацевтики та ритейлу від 30 серпня 2022 року № 126-26.13/2-22/169-спр з попередніми висновками у справі № 126-26.13/2-22,

ВСТАНОВИВ:

1. Предмет справи

- (1) Вчинення товариством з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АКТИВ» (далі – ТОВ «КУА «АКТИВ») [інформація, доступ до якої обмежено] порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 10 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), у вигляді недотримання умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 цього Закону.

2. Відповідач

- (2) ТОВ «КУА «АКТИВ» [інформація, доступ до якої обмежено].

3. Процесуальні дії

- (3) До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява уповноваженого представника учасників концентрації від 10.09.2021 № 347/2 (зарєєстрована в Комітеті 14.09.2021 за № 8-01/706-ЕКк) (далі – Заява) про надання дозволу акціонерному товариству «Концерн Галнафтогаз» (далі – АТ «Концерн Галнафтогаз») [інформація, доступ до якої обмежено] на придбання в ТОВ «КУА «АКТИВ», що діє від свого імені та за рахунок активів пайового венчурного інвестиційного фонду недиверсифікованого виду закритого типу «ВЕСТ ФІНАНС», частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «ЛАН-ОІЛ» (далі – ТОВ «ЛАН-ОІЛ») [інформація, доступ до якої обмежено], що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.

- (4) Під час розгляду Заяви, Комітетом було виявлено ознаки вчинення ТОВ «КУА «АКТИВ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 10 статті 50 Закону, у вигляді недотримання умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 цього Закону, а саме, порушення строку наступного перепродажу частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ», яка була придбана ТОВ «КУА «АКТИВ», як особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій із цінними паперами.
- (5) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 10.01.2022 № 01/3-р розпочато розгляд справи № 126-26.13/2-22 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (6) ТОВ «КУА «АКТИВ» було повідомлено листом Голови Комітету – державного уповноваженого про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про надання інформації від 12.01.2022 № 126-26.13/01-277.
- (7) За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 126-26.13/2-22 складено подання з попередніми висновками від 30.08.2022 № 126-26.13/2-22/169-спр та надіслано відповідачу листом від 01.09.2022 № 126-26.13/01-3700 для надання міркувань і заперечень, викладених у поданні.
- (8) Відповідач листом від 16.09.2022 № 16/09/2022-1 (zareєстрованим у Комітеті 19.09.2022 за № 8-01/6996) надав свої міркування щодо висновків, викладених у поданні від 30.08.2022 № 126-26.13/2-22/169-спр.

4. Обставини справи

- (9) Під час розгляду Заяви Комітетом було виявлено, зокрема, таке:
 - (9.1) ТОВ «КУА «АКТИВ» є професійним учасником ринку цінних паперів (ліцензія на право здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів, серія АГ, № 580247, видана 02.03.2012 на необмежений строк на підставі рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.02.2012 № 126);
 - (9.2) ТОВ «КУА «АКТИВ» на підставі договору купівлі-продажу частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «НАДРА» (попередня назва ТОВ «ЛАН-ОІЛ») № 10/19В, укладеного 18.10.2019 із товариством з обмеженою відповідальністю «УКРСЕРВІС» (далі – Договір купівлі-продажу), придбало 100 відсотків часток ТОВ «ЛАН-ОІЛ» з метою їх наступного перепродажу (про що зазначено у п. 10.4 Договору купівлі-продажу). Відповідно до акта приймання-передачі до зазначеного вище договору право власності на частку ТОВ «НАДРА» перейшло до ТОВ «КУА «АКТИВ» 21.10.2019. Зміни в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, пов'язані із зазначеним вище придбанням зареєстровані 23.10.2019;
 - (9.3) 22.10.2019 ТОВ «КУА «АКТИВ» листом № 181 повідомило директора ТОВ «НАДРА» про зобов'язання не брати участі в голосуванні у вищому органі управління товариства (довідково: ТОВ «ЛАН-ОІЛ» листом від 30.04.2021 № 17 надало Комітету довідку про те, що ТОВ «КУА «АКТИВ» з моменту придбання частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» не брало участі в управлінні господарською діяльністю товариства та не голосувало (не реалізовувало право голосу) у вищому органі управління (загальних зборах) чи будь-яких інших органах

управління товариства з питань, що стосуються господарської (операційної) діяльності товариства);

- (9.4) повідомлення ТОВ «КУА «АКТИВ» про придбання частки у статутному капіталі ТОВ «НАДРА» з метою її наступного перепродажу, за інформацією товариства, було надіслано Комітету на електронну адресу 4udr@amc.gov.ua (копія такого повідомлення надана Комітету 14.09.2021 разом із заявою № 8-01/706-ЕКк);
- (9.5) 10.07.2020 ТОВ «КУА «АКТИВ» уклало договір купівлі-продажу частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» № 20/07/10-ЛО з АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ». Умовами зазначеного договору (з урахуванням додаткового договору № 2 до нього, укладеного 01.09.2021) зокрема, передбачено таке:
- АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» зобов'язане звернутися у встановленому законом порядку та отримати дозвіл Комітету протягом 24 календарних місяців з моменту укладення договору;
 - право власності на частку в статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» переходить до покупця – АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» – з моменту здійснення державної реєстрації змін до відомостей про товариство, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, пов'язаних із придбанням частки покупцем та вступом його до складу учасників товариства на підставі нотаріально посвідченого акта приймання-передачі частки (при цьому сторони підписують акт приймання-передачі частки та забезпечують реєстрацію таких змін в Єдиному державному реєстрі лише за умови та після отримання відповідного дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію). Відповідний дозвіл було надано рішенням Комітету від 28.10.2021 № 593-р.

4.1. *Правова кваліфікація дій Відповідача*

- (10) Безпосереднє або опосередковане придбання, набуття у власність іншим способом чи одержання в управління часток (акцій, паїв), що забезпечує досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання, відповідно до пункту 4 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визнається концентрацією.
- (11) Законодавством передбачено (пункт 2 частини третьої статті 22 Закону), що дії вчинювані особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами, у вигляді придбання часток (акцій, паїв) суб'єкта господарювання з метою їх наступного перепродажу лише з одночасним виконанням певних умов, не вважаються концентрацією. Разом із цим законодавством чітко встановлено, що в такому випадку наступний перепродаж має бути здійснений протягом одного року з дня придбання часток (акцій, паїв). На клопотання зазначених осіб з обґрунтуванням про неможливість здійснення наступного перепродажу органи Антимонопольного комітету України можуть прийняти рішення про продовження цього строку. Враховуючи те, що ТОВ «КУА «АКТИВ» 23.10.2019 придбало частку у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» з метою наступного перепродажу, то, як передбачено зазначеною вище нормою, перепродаж мав бути здійснений до 23.10.2020.
- (12) Під час розгляду Заяви, встановлено:
- ТОВ «КУА «АКТИВ» не здійснило перепродажу частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» протягом року з дати її придбання, оскільки право власності не перейшло до наступного власника;

- ТОВ «КУА «АКТИВ» не зверталося до Комітету з клопотанням про продовження строку наступного перепродажу з обґрунтуванням неможливості здійснення такого перепродажу;

- заява про надання дозволу на придбання АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» надійшла до Комітету лише 14.09.2021, тобто з порушенням умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 Закону.

- (13) Враховуючи зазначене, ТОВ «КУА «АКТИВ» не виконало умов пункту 2 частини третьої статті 22 Закону.
- (14) Отже, дії ТОВ «КУА «АКТИВ» у вигляді недотримання умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 Закону, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 10 статті 50 Закону.

4.2. Заперечення відповідача та їх спростування

(15) ТОВ «КУА «АКТИВ» листом від 16.09.2022 № 16/09/2022-1 (зареєстрованим у Комітеті 19.09.2022 за № 8-01/6996) надало свої пояснення та зауваження до подання про попередні висновки № 126-26.13/2-22/169-спр.

(16) Так, відповідач просить під час прийняття рішення у справі № 126-26.13/2-22 врахувати таке:

(16.1) ТОВ «КУА «АКТИВ» придбало у товариства з обмеженою відповідальністю «УКРСЕРВІС» частку у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» з метою наступного перепродажу. Договір про придбання ТОВ «КУА «АКТИВ» частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» було укладено 18.10.2019, акт приймання-передачі зазначеної частки було підписано 21.10.2019, а відповідні зміни в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань зареєстровано 23.10.2019.

(16.2) Договір про відчуження ТОВ «КУА «АКТИВ» частки у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» на користь АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» було укладено 10.07.2020. Тобто, у межах 1 року від дати придбання зазначеної частки ТОВ «КУА «АКТИВ» вчинило всі необхідні і залежні від нього дії для відчуження зазначеної частки. Разом із тим, згідно з умовами зазначеного договору, передумовою переходу права власності на частку у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» від ТОВ «КУА «АКТИВ» до АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» було отримання АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» відповідного дозволу Комітету на концентрацію. Враховуючи вимоги законодавства про захист економічної конкуренції, з метою отримання такого дозволу на концентрацію, саме АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і ТОВ «ЛАН-ОІЛ» (а не ТОВ «КУА «АКТИВ») повинні були звернутися (і врешті звернулися) до Комітету із заявою про його отримання. ТОВ «КУА «АКТИВ» не було належним суб'єктом звернення і на цей процес впливу не мало. При цьому до моменту отримання покупцем такого дозволу ТОВ «КУА «АКТИВ» не мало можливості підписати з покупцем акта приймання-передачі зазначеної частки.

(16.3) При цьому, ТОВ «КУА «АКТИВ» утримувалося від здійснення контролю над ТОВ «ЛАН-ОІЛ» протягом всього періоду з моменту придбання частки в його статутному капіталі до моменту її продажу (в тому числі і після 1 року з моменту її придбання).

(16.4) Також ТОВ «КУА «АКТИВ» наголошує, що діяння (бездіяльність) товариства, кваліфіковане Комітетом як порушення, не мало (і не могло потягнути за собою) жодного негативного впливу на стан конкуренції на жодних товарних ринках в

Україні, оскільки ТОВ «ЛАН-ОІЛ» здійснювало діяльність на ринку переробки насіння олійних культур та виробництва нерафінованої (сирої) рослинної олії, і в той же час, протягом усього періоду володіння часткою у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» ні ТОВ «КУА «АКТИВ», ні будь-які пов'язані із ним відносинами контролю суб'єкти господарювання не здійснювали діяльності на цьому ринку. Тобто, таке діяння (бездіяльність) ТОВ «КУА «АКТИВ» не могло призвести до будь-якої концентрації ринкової влади (нарошення ринкової частки) на зазначеному чи суміжних товарних ринках і товариство в жодному разі не мало такого умислу, а припустилося його внаслідок необережності.

- (16.5) ТОВ «КУА «АКТИВ» врахувало, що подібні діяння можуть бути кваліфіковані як порушення законодавства про захист економічної конкуренції і в майбутньому товариство вживатиме всіх залежних від нього заходів для їх недопущення.
- (17) Зазначене в листі від 16.09.2022 № 16/09/2022-1 (зареєстрованим у Комітеті 19.09.2022 за № 8-01/6996) спростовується таким:
- (17.1) ТОВ «КУА «АКТИВ» 23.10.2019 придбало частку у статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» з метою наступного перепродажу, а тому такий перепродаж мав бути здійснений протягом одного року з дня вказаного придбання, тобто, до 23.10.2020.
- (17.2) Слід звернути увагу, що однорічний строк перепродажу умовно пов'язаний із максимальним строком, упродовж якого можуть не проводитись загальні збори акціонерів / учасників емітента. Перевищення цього строку і необхідність дотримання умов не впливати на діяльність емітента загрожує не проведенням загальних зборів, що може вплинути на діяльність суб'єкта господарювання.
- (17.3) Зміна учасників товариства являє собою процедуру при якій проводиться вихід старого учасника і відразу ж вхід нового. Як правило, вихід учасника здійснюється шляхом виходу та передачі частки у статутному капіталі товариства. Чинним законодавством України встановлено, що зміни до статуту, пов'язані, зокрема, зі зміною складу засновників, підлягають державній реєстрації в установленому законом порядку. Так, для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у тому числі змін до установчих документів юридичної особи, пов'язаних зі зміною його учасників, подається, серед іншого, договір, або інший документ про перехід чи передачу частки засновника (учасника) у статутному капіталі юридичної особи (частина четверта статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»).
- (17.4) Тобто, укладення правочину з відчуження частки у статутному капіталі є лише правовою підставою набуття права власності на частку. Разом із тим момент набуття права власності на частку може визначатися умовами такого правочину. Проте, моментом переходу корпоративних прав із частки у статутному капіталі, яка була передана іншій особі, є юридичний факт реєстрації в державному реєстрі зміни складу учасників за актом приймання-передачі, наданим однією зі сторін.
- (17.5) Відповідно до частини п'ятої статті 24 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» учасник вважається таким, що вийшов з товариства, з дня державної реєстрації його виходу.
- (17.6) На 23.10.2021 (включно) не було здійснено державної реєстрації змін до відомостей про ТОВ «ЛАН-ОІЛ», що містяться в Єдиному державному реєстрі, пов'язаних із виходом ТОВ «КУА «АКТИВ» та/або входом до нього АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ».

- (17.7) Отже, ТОВ «КУА «АКТИВ» не дотрималось умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 Закону.
- (17.8) Разом із тим слід зазначити, що ТОВ «КУА «АКТИВ», укладаючи 10.07.2020 договір купівлі-продажу частки в статутному капіталі ТОВ «ЛАН-ОІЛ» № 20/07/10-ЛО з АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ», та додаткового договору № 2 від 01.09.2020, погодилось на те, що АТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» має право звернутися до Комітету за відповідним дозволом протягом 24 календарних місяців з моменту укладення такого договору. Тобто, ТОВ «КУА «АКТИВ» на момент укладення договору мало б розуміти, що такі умови можуть призвести до порушення ним умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 Закону.
- (17.9) З метою недопущення вчинення ТОВ «КУА «АКТИВ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, товариство, відповідно до законодавства, мало можливість до 23.10.2020 звернутися до Комітету із клопотанням про продовження встановленого законодавством однорічного строку перепродажу частки ТОВ «ЛАН-ОІЛ», придбаної ним з відповідною метою, надавши при цьому обґрунтування неможливості такого перепродажу протягом одного року. Однак, відповідач не скористався такою можливістю.

5. Висновки у справі та кваліфікація дій відповідача

- (18) Дії ТОВ «КУА «АКТИВ» у вигляді недотримання умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 Закону, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 10 статті 50 Закону.
- (19) Відповідно до абзацу третього частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 10 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передусе року, в якому накладається штраф.
- (20) Чистий дохід ТОВ «КУА «АКТИВ» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за підсумками 2021 року становить [інформація, доступ до якої обмежено].

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АКТИВ» [інформація, доступ до якої обмежено] вчинило порушення, передбачене пунктом 10 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді недотримання умов, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 22 цього Закону, а саме, порушення строку наступного перепродажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «ЛАН-ОІЛ» [інформація, доступ до якої обмежено], яка була придбана товариством з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами

«АКТИВ», як особою, основним видом діяльності якої є проведення фінансових операцій чи операцій з цінними паперами.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «АКТИВ» штраф у розмірі 375 750 (триста сімдесят п'ять тисяч сімсот п'ятдесят) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення. Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» документи, що підтверджують сплату штрафу, необхідно надіслати до Антимонопольного комітету України протягом п'яти днів з дня сплати штрафу.

Рішення може бути оскаржене до Господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ольга ПЩАНСЬКА